

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۳/۳۰

جناب آقای دکتر حسن روحانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی

با سلام و احترام، با تبریک انتخاب مجدد جنابعالی برای پیگیری امور که حتماً بنفع جمهوری اسلامی ایران است و با راهنمایی و عنایت مقام معظم رهبری انتقالات و تاکید بر تولید و اشتغال در سال جاری، آن گونه که آمار سازمان جنگلها و مراتع و آبخیزداری کشور همواره تایید می کند زندگی ۹۱۶۰۰۰ خانوار روستائی و عشایری که جمعیت حدود ۵۰۰۰۰۰۰ نفر را شامل می شود متکی به مراتع می باشد. از طرفی بیش از ۲۰ مرکز دانشگاهی مشغول به آموزش در این رابطه می باشند. لذا لازم است کشور جمهوری اسلامی ایران ضمن بالا بردن درآمد مرتعداران از طریق استفاده چند منظوره از مرتع، کاهش هزینه مرتعداری، افزایش رفاه مرتعداران و ارائه خدمات دولتی مانند آموزش و بهداشت با ایشان که زیر ساختهای آن از طریق مطالعات انجام شده و تجارب جهانی فراهم است بسته اشتغالی زیر نیز در کمک به موارد فوق و اشتغال فارغ التحصیلان ارائه شده است، و اینجانب در قالب دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، موسسه پژوهشی مرتعداری و انجمن علمی مرتعداری ایران حاضر به کمک در تحقق یافتن آنها می باشم. و با توجه به مکاتبات صورت گرفته دستور جنابعالی حتماً موثر می باشد.

۱- حصار کشی مراتع بمنظور کاهش هزینه چوپان، مدیریت چرای دام و عملی شدن استفاده چند منظوره از مرتع همزمان با چرای دام، در این رابطه ۳۰۰۰-۴۰۰۰ نفر از فارغ التحصیلان رشته های (مرتع، دامپروری، برق و مکانیک) می توانند با تاسیس شرکت های سهامی خاص فعالیت نمایند.

۲- پشم چینی مکانیکی و پلاک نمودن همزمان دام جهت شناسنامه دار کردن دام بمنظور عملی نمودن دستورالعمل ممیزی مرتع و تامین اطلاعات برای عرضه محصول ارگانیک به بازار مصرف توسط مرتعداران. در این رابطه نیز کارشناسان می توانند با ایجاد شرکت بدولت کمک نمایند و پیش بینی می شود به ۵۰۰ کارشناس مرتع در کل کشور نیاز باشد و ایشان نیاز دارن که حداقل از ۲۰۰۰ کارگر ساده نیز استفاده کنند.

۳- پایش و ارزیابی مرتع، در این کار با توجه به اهمیت مرتع در زندگی مردم، حفاظت از محیط زیست، حفظ گونه های گیاهی و جانوری و استفاده از تکنولوژی هر ساله نقاط خاصی از مرتع هم در عملیات زمینی و هم با استفاده از اطلاعات رقومی ماهواره و هم از طریق اطلاعات هواشناسی مورد ارزیابی قرار گرفته و به مرتعدار، فرماندار، استاندار و مسئولین نظام گزارش سالیانه داده می شود و در خصوص تغییرات و علل آن و استفاده بیشتر از مدیریت و صنعت بیمه چاره یابی می شود. در این خصوص در هر استان ۳-۴ شرکت از فارغ التحصیلان تشکیل گردیده که هم برای تا ۵۰۰ نفر شغل ایجاد شده و هم اطلاعات مرتعداران، دستگاه اجرائی کشور و مسئولین در خصوص مراتع سالیانه بهنگام می شود.

۴- در ایران ظرفیت کوتاه مدت مرتع اندازه گیری می شود ولی با مرتعدار قرارداد بلند مدت منعقد می گردد، که همواره مورد اعتراض مرتعداران می باشد. لازم است شرکت های ظرفیت دراز مدت مرتع را محاسبه و برای انعقاد قرار داد در اختیار دستگاه اجرائی کشور قرار دهند. بدیهی است مدل چگونگی تبدیل تولید کوتاه مدت به بلند مدت مرتع باید در اختیار ایشان قرار گیرد.

- ۵- چرای توام دام با اسفاده چند منظوره از مرتع، همه مرتعداران ایرانی دام دارند، بنابراین برای افزایش در آمد ایشان ضمن افزایش بهره وری نگهداری دام، امکان بهره برداری چند منظوره توام با چرای دام باید فراهم گردد، در این رابطه مدلی با حمایت ستاد گیاهان داروئی معاونت محترم علمی ریاست جمهوری در ایستگاه پژوهشی ایستگاه طالقان با حصار کشی التریکی و با استفاده از انرژی خورشیدی در قالب مدیریت چرا، حذف چوپان و استفاده توام چرای دام و بهره برداری از گیاهان داروئی ارائه شده که باید ترویج و گسترش یابد. در صورت تحقق این تکنولوژی بیش از ۲۰۰۰ کارشناس را در سراسر کشور مشغول به کار خواهد نمود که هم بنفع مرتعداران است، هم موجب بکارگیری علم و تکنولوژی در مرتعداری می گردد و هم جوانان جویای کار که علاقمند به این حرفه باشند مشغول می گردند. ضمن اینکه بخشی از سرمایه گذاران در این بخش مشغول می گردند.
- ۶- گفته می شود ۱:۳ مراتع کشور متعلق به عشایر است، بعد از انقلاب میلیارد ها ریال برای ارائه خدمات دولتی و کاهش فشار دام در بیلاق و یا قشلاق هزینه اسکان عشایر در محلی ثابت شده است ولی توفیق چندانی حاصل نگردیده است، برای بخدمت در آوردن بخشی از ظرفیت خودروسازی کشور در مدیریت مرتع، پیشنهاد می گردد شرکتهائی تشکیل و از خدمات کاروان پارک بدین منظور استفاده گردد. تا هم دولت در خدمات دهی مشکلش رفع گردد هم عشایر مرتعدار ماهر به کشاور مبتدی تبدیل نشود، هم مشکل زیست محیطی بوجود نیاید بخصوص در ارتباط فرونشست زمین بعلت برداشت بی رویه از منابع آبی و هم بخش خصوصی در این زمینه فعال گردد و از همه مهمتر مرتع بدرستی استفاده شود. در این مورد ۱۲۰۰ نفر از فارغ التحصیلان و به همین تعداد یا بیشتر افراد تحصیل نکرده مشغول بکار می گردند.
- ۷- یکی از نهاده های لازم توسعه و احیای مراتع، تامین بذور مرتعی است، و با توجه به مشکل آب در کشور Coating بذور اهمیت فوق العاده ای دارد، پیشنهاد می گردد شرکتهائی تشکیل و بذر تولید، فرآوری و توزیع نمایند.
- ۸- گفته می شود سه برابر ظرفیت مراتع دام از آن استفاده می کند و برای کاهش فشار دام در مرتع لازم است علفه تولید گردد، با توجه به اینکه سطح قابل توجهی دیمزار کم بازده در کشور وجود دارد و اکثرا رها شده اند، می توان در آنها چراگاه احداث، قطعه بندی، حصار کشی و با تامین آب شرب دام در هر قطعه مستقیما با چرای دام بهره برداری نمود، لذا پیشنهاد می گردد شرکتهائی بدین منظور نیز تاسیس گردد.
- ۹- در طرحهای مرتعداری تعیین روش مرتعداری قبل از ارائه چگونگی اصلاح مرتع پیش بینی نشده است، در حالیکه این کار می تواند سالیانه هزاران میلیارد ریال برای مملکت صرفه جوئی داشته و اغلب مراتع را بتوان با مدیریت و بدون کار فیزیکی اصلاحی خاص اصلاح نمود، لذا می توان شرکتهائی تاسیس و بر مبنای وضعیت مرتع روش مرتعداری و نوع اصلاح و مدیریت را مشخص نمایند.
- ۱۰- عادت شده است که هر جا منبع آبی وجود دارد، دام برای شرب به همانجا مراجعه کند و این باعث می شود در روز هزاران مگازول انرژی توسط دام در مرتع هدر رود و از محصول دامی کشور بکاهد، لذا شرکتهائی با تخصص توزیع منابع آب می توان تاسیس نمود، در این رابطه استفاده از تلمبه بادی محوری و پمپهای خورشیدی نیز توصیه می شود و بخشهایی از جامعه نیز می توانند برای تولید آنها سرمایه گذاری کنند.
- ۱۱- اغلب طبیعت ایران زیبایی خاص خود را دارند، ضمن اینکه اغلب کودکان شهری علاقمند هستند بدانند دام چگونه چرا ، چگونه تولید مثل و بچه خود را خشک کرده و شیر می دهد و... می کند و والدین نیز به تفریح و تفرج و کوهنوردی علاقه دارند و لذا صنعت اکوتوریسم می تواند منبع درآمدی برای مرتع داران باشد، لذا در این خصوص نیز می توان شرکتهای و تورهائی تاسیس نمود.
- ۱۲- بیش از ۸۰۰۰ گونه گیاهی در کشور وجود دارد که درصدی از آنها پوشش مرتعی را تشکیل می دهند که برخی از گونه ها خاصیت داروئی دارند که سبب شده است مقدار زیادی از داروها و اغلب اجناس عطاریها منشأ مرتعی داشته باشند، لذا فارغ التحصیلان با

تخصص‌های مختلف می‌توانند شرکت‌های تشکیلی و به امر تولید، فراوری و بازرگانی محصولات داروئی پرداخته و از مشارکت مرتعداران در جمع‌آوری محصولات بمنظور بالا بردن سطح درآمد ایشان استفاده نمایند.

۱۳- در مراتع سم بندرت استفاده می‌شود ولی محصولات مرتعی مجزا به بازار عرضه نمی‌شوند. لذا شرکت‌های می‌توانند این محصولات را در بسته بندی شکلی و استاندارد با مارک ارگانیک به بازار عرضه نمایند، که هم برای خود کار تولید کنند و هم درآمد مرتعداران را بالا ببرند.

۱۴- یکی از مشکلات بخش دولتی در اداره مراتع پرداختن به مستثنیات مرتعداران می‌باشد، برای اینکه در این خصوص فشار بر بخش دولتی را کاهش داد و تاسیسات بدون تغییر کاربری و موقت مثلاً ۳۰ ساله باشد، می‌توان مدلهائی طراحی و با فاصله ای از زمین تاسیسات را مستقر نمودو طبیعی است که میزان مساحت آنها بسته به سطح مرتع افراد متفاوت خواهد بود، در این رابطه نیز می‌توان شرکتهائی تاسیس که به این امور بپردازند.

اینها نمونه‌های از شغل‌های است که می‌توان پیگیری نمود تا هم موجب افزایش درآمد، کاهش هزینه و ارتقای رفاه مرتعداران و در نتیجه افزایش انگیزه مشارک ایشان با دولت و حفظ بهتر منابع پایه گردد و هم اینکه هزاران فارغ التحصیل جویای کار صاحب شغل گشته و با کارآفرینی دیگران را نیز مشغول بکار نمایند.

با احترام

حسین ارزانی

استاد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران

